

II. Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΙΔΗΣΗΣ

II.1. Η Οργάνωση της είδησης

II.1.1. Ερωτήσεις ελεύθερης ανάπτυξης

Φανταστείτε ότι είστε δημοσιογράφος εξωτερικών ανταποκρίσεων και συλλέξατε τα ακόλουθα σύνολα πληροφοριών για να συνθέσετε αντίστοιχες ειδήσεις. Να συντάξετε τα κείμενα, αρχίζοντας κάθε φορά από το στοιχείο εκείνο (διαφορετικό κάθε φορά) που θεωρείτε πιο εντυπωσιακό για τον αναγνώστη. Επίσης, να εμπλουτίσετε κάθε είδηση με συνεντεύξεις που υποτίθεται ότι πήρατε από τα συναφή πρόσωπα.

ΠΟΙΟΣ	45χρονος Αμερικανός	Γάλλος παρουσιαστής τηλεοπτικών ειδήσεων	1.000 πετροχελίδια
ΤΙ	Ο πρώτος ανάπηρος που κατέκτησε την κορυφή του Έβερεστ	Πρόταση γάμου σε συνάδελφο	Κατέλαβαν εξοχική κατοικία
ΠΟΥ	Έβερεστ, Νεπάλ	Μπροστά στα μάτια χιλιάδων τηλεθεατών	Καλιφόρνια
ΠΟΤΕ	Μάιος	Μετά το νυκτερινό δελτίο ειδήσεων	Απρίλιος
ΠΩΣ	Με 4 συνοδούς σε 8,5 ώρες	Ερωτική εξομολόγηση	Από σπασμένο παράθυρο
ΓΙΑΤΙ	Στόχος ζωής από το 1979, όταν έχασε το πόδι του σε τροχαίο ατύχημα	Πρωτοτυπία, εντυπωσιασμός	Κακοκαιρία

Π.1.2. Ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου

Να συμπληρώσετε κάθε κενό του ακόλουθου κειμένου επιλέγοντας την κατάλληλη λέξη από την αντίστοιχη παρένθεση.

Ο χρόνος που διαθέτουν οι αναγνώστες για την ανάγνωση ειδήσεων είναι συνήθως (πολύς, λίγος, αρκετός). Αυτός, κυρίως, ο περιορισμός έχει διαμορφώσει τη δομή του περιεχομένου στα κείμενα των ειδήσεων. Πιο συγκεκριμένα, στην/στο (αρχή, μέση, τέλος) μιας είδησης και συχνά στον/στην (επίλογο, τίτλο, κατακλείδα) παρουσιάζεται ο πρωταγωνιστής των γεγονότων και, γενικά, τα πιο σημαντικά δημοσιογραφικά πρόσωπα. Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι (πιο σημαντικές, πιο προσωπικές, λιγότερο σημαντικές) πληροφορίες σχετικά με τον τόπο, τον χρόνο, τα πρόσωπα και (την πιθανή έκβαση, τα πιθανά αίτια, το πιθανό παρασκήνιο) των γεγονότων. Και για το τέλος του κειμένου επιφυλάσσονται οι (πιο ουσιώδεις, πιο εποσιώδεις, πιο εκπληκτικές) λεπτομέρειες του συμβάντος. Αυτή η οργάνωση του περιεχομένου αποτελεί τη δημοσιογραφική τεχνική της ανεστραμμένης πυραμίδας. Βοηθά τους αναγνώστες να κάνουν (διαχείριση, πρόβλεψη, οικονομία) χρόνου, όταν διαβάζουν εφημερίδα, να διακρίνουν το ουσιώδες από το εποσιώδες και να (ιεραρχούν, κρίνουν, απολαμβάνουν) ό,τι διαβάζουν.

Π.1.3. Ερωτήσεις συνδυασμού αντικειμενικού τύπου και σύντομης απάντησης

Π.1.3.1. Να επιβεβαιώσετε ή να απορρίψετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ισχυρισμών σημειώνοντας X στο αντίστοιχο πλαίσιο. Έπειτα, να διορθώσετε τους ισχυρισμούς που θεωρείτε λανθασμένους επαναδιατυπώνοντάς τους.

Σωστό Λάθος

- α) Κατά την τεχνική της ανεστραμμένης πυραμίδας τα σημαντικότερα σημεία του περιεχομένου παρουσιάζονται στο τέλος.

- β) Με αυτή την επιφύλαξη των σημαντικότερων σημείων για το τέλος, οι αναγνώστες πρέπει να διαβάσουν ολόκληρο το κείμενο της είδησης, για να φθάσουν στην ουσία.
- γ) Έτσι, οι συντάκτες των ειδήσεων είναι βέβαιοι ότι το κείμενό τους θα διαβαστεί.
- δ) Οι λεπτομέρειες παρουσιάζονται στην αρχή της είδησης, ώστε να παρακινήσουν το ενδιαφέρον του αναγνώστη να διαβάσει τη συνέχεια.
- ε) Οι αναγνώστες των ειδήσεων γνωρίζουν ότι στο τέλος του κειμένου τους περιμένει μια έκπληξη, μια αποκάλυψη σχετικά με τον τόπο, τις αιτίες, το σκοπό ή και τους πρωταγωνιστές της είδησης.

Διόρθωση των λανθασμένων ισχυρισμών

.....

.....

.....

.....

Π.1.3.2. Να επιλέξετε τις σωστές απαντήσεις σημειώνοντας X στο αντίστοιχο πλαίσιο. Να δικαιολογήσετε τις απαντήσεις σας.

1. Ο τρόπος με τον οποίο οργανώνεται και παρουσιάζεται το περιεχόμενο της είδησης έχει διαμορφωθεί λόγω
- α) του σχήματος των εφημερίδων,
- β) των προτιμήσεων των διευθυντών σύνταξης,
- γ) του χρόνου και της προσοχής που διαθέτουν οι αναγνώστες για την ανάγνωση ειδήσεων,
- δ) του ανταγωνισμού των εφημερίδων με την τηλεόραση.

2. Στην είδηση με τη μορφή της «ανεστραμμένης πυραμίδας» τα σημαντικά σημεία παρουσιάζονται
- α) στην αρχή,
 - β) στην μέση,
 - γ) στο τέλος,
 - δ) μόνο στον τίτλο.
3. Τα κείμενα των ειδήσεων συνοψίζουν το περιεχόμενό τους
- α) στην τελευταία περίοδο, ώστε να το συγκρατήσει ο αναγνώστης,
 - β) στην αρχή και στη συνέχεια γίνονται αναλυτικότερα,
 - γ) στον τίτλο,
 - δ) σε μια ξεχωριστή παράγραφο που παρουσιάζεται κάτω από την αναλυτική παράγραφο.
4. Οι δημοσιογράφοι ακολουθούν την τακτική της «ανεστραμμένης πυραμίδας», ώστε
- α) να μπορούν οι αναγνώστες να κατανοούν την είδηση ήδη με την ανάγνωση του πρώτου τμήματος του κειμένου,
 - β) να είναι βέβαιοι ότι οι αναγνώστες θα διαβάσουν ολόκληρο το κείμενο της είδησης,
 - γ) να ικανοποιούνται οι απαιτητικοί αναγνώστες,
 - δ) να μπορούν να διαβάζουν την είδηση και οι λιγότερο μορφωμένοι αναγνώστες.

Π.1.3.3. Να διαβαθμίσετε τις ακόλουθες ειδήσεις ανάλογα με τον βαθμό σαφήνειας και ακρίβειας του περιεχομένου τους, αρχίζοντας από εκείνη με τον μικρότερο βαθμό και χρησιμοποιώντας την αρίθμηση 1 έως 4.. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

α) *Οι Έλληνες κατέχουν ευρωπαϊκό ρεκόρ στην καλοπέραση, σύμφωνα με πρόσφατα στατιστικά στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εφόσον ξοδεύουν γι' αυτήν το 38% του οικογενειακού προϋπολογισμού τους.*

Δικαιολόγηση

β) *Ακυβέρνητη πολιτεία χθες η Αθήνα με τους πολίτες της να ζουν στιγμές απείρου χάους σε μια ατμόσφαιρα απελπισίας και παραζάλης.*

Δικαιολόγηση

γ) *Σκηνές τρόμου έζησαν χθες οι επιβάτες του οχηματαγωγού Πασιφάη, όταν το πλοίο τους προσέκρουσε σε ύφαλο έξω από την Κέρκυρα στις 3 τα ξημερώματα, κατά το πρώτο του ταξίδι από την Πάτρα στην Βενετία.*

Δικαιολόγηση

δ) *Ο ωραίος Υάκινθος αντικατέστησε τον ξενόφερτο προστάτη των ερωτευμένων Άγιο Βαλεντίνο, χάρη σε πρωτοβουλία των κατοίκων των Ανωγείων.*

Δικαιολόγηση